

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00
F: 01 369 59 01
E: gp.mk@gov.si
www.mk.gov.si

gp.ukom@gov.si
predlagam.vladi@gov.si

Številka: 092-1/2011/2
Datum: 20. maj 2011

Zadeva: Predlagam.vladi.si Predlog 1648: Ukinitev privilegijev - Odgovor

Spoštovani!

Posredujemo odgovor v zvezi s Predlogom 1648: Ukinitev privilegijev: *»Izjemne pokojnine zaslužnim športnikom, kulturnikom in njihovim soprogom, sinovom, hčeram - to spominja na stanje v Franciji pred francosko revolucijo, ko je nekoristno plemstvo dobivalo bajne pokojnine.«*

Države osebam, ki s svojimi dosežki pomembno prispevajo k njenemu razvoju, priznavajo določene ugodnosti, saj gre za domnevo, da te osebe ne izpolnijo splošnih pogojev za upokojitve oziroma so praviloma pokojnine teh oseb nižje odmerjene. To posledično izhaja iz same opredelitve statusa (umetniki, športniki) teh oseb, ki so praviloma zavarovani kot samozaposlene osebe, zato jim je potrebno z dodatnimi ukrepi zagotavljati primerno socialno zaščito tako v obdobju pred in po upokojitvi. Finska na primer priznava umetnikom, ko izpolnijo pogoje za priznanje starostne pokojnine, pravico do odmere pokojnine v višjem znesku. Druge države stimulirajo kulturne in športne dosežke s posebnimi nagradami, omenjajo pa se tudi davčne olajšave.

Izjemne pokojnine v Republiki Sloveniji so trenutno opredeljene v Zakonu o izjemnem priznanju in odmeri starostne pokojnine osebam, ki imajo posebne zasluge (UL RS, 14/90 – ZIPO), **pripravlja pa se predlog novega Zakona o doživljenjski renti za izjemne dosežke na področju kulture, raziskovalno-razvojne dejavnosti in športa.**

Vlada Republike Slovenije je aprila 2003 ustanovila delovno skupino za proučitev vprašanj izjemnega priznavanja in odmerjanja starostne pokojnine osebam, ki imajo posebne zasluge na podlagi obstoječega zakona. Delovna skupina je predlagala: 1. pripravo novega zakona, 2. preimenovanje izjemnih pokojnin v "izjemna priznanja", 3. omejitev na področje kulture in športa, 4. opredelitev izjemnega priznanja **kot osebne pravice, ki s smrtjo upravičenca ugasne**, 5. višina izjemnega priznanja naj bi bila določena za vse prejemnike enotno, 6. zakon naj bi določal kriterije za podeljevanje izjemnega priznanja.

Vlada Republike Slovenije je aprila 2004 na podlagi Informacije delovne skupine ugotovila, da veljavni predpisi niso več primerni za odmero in podeljevanje izjemnih pokojnin in hkrati

odločila, da o novih predlogih ne bo odločala do uveljavitve novega zakona. Tudi izsledki revizijskega poročila Računskega sodišča iz decembra 2010 dajejo nekatera priporočila za pripravo novih predpisov. .

Ministrstvo za kulturo je nadaljevalo delo na podlagi zadnjega predloga zakona, ki ga je na Vlado Republike Slovenije posredovalo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, in skupaj z vsemi ministrstvi, ki jih določa sklep Vlade RS iz julija 2010 , pripravlja predlog novega Zakona o doživljenjski renti za izjemne dosežke na področju kulture, raziskovalno-razvojne dejavnosti in športa.

Poglavitni cilj sprejema novega zakona je vzpostavitev ustreznih pravnih podlag za priznanje doživljenjske rente za izjemne dosežke **osebam, ki so s svojimi dosežki trajno prispevale k razvoju družbe in ugledu države na področju kulture, raziskovalno-razvojne dejavnosti ali športa**. Zakon sledi načelu socialne varnosti, enake obravnave pred zakonom in sorazmernosti. Je pa tudi znak priznanja vezanega na delo in izjemne dosežke posameznika na kulturnem, raziskovalno-razvojnem in športnem področju. Doživljenjska renta za izjemne dosežke je po svoji naravi častno priznanje, ki ga Vlada Republike Slovenije dodeli upravičencu, državljanu Republike Slovenije, za varno starost iz naslova minulega ustvarjalnega dela, ko se starostno upokoji oziroma ko dopolni 65 let starosti. Novost, ki naj bo jo prinesel nov zakon je tudi, da institut izjemne doživljenjske rente vsebinsko ni več povezan s sistemom pokojninskega in invalidskega zavarovanja in tudi ne sodi v širši sistem socialne varnosti ter **ni več opredeljena kot dodatek k starostni pokojnini**. Renta se po predlogu novosti odmeri **enotno v višini v višini zneska bruto minimalne plače** (doslej je višina omejena na znesek najvišje pokojnine za polno pokojninsko dobo) in **ni prenosljiva in podedljiva**.

S spoštovanjem,

Bojana Leskovar
Služba za odnose z javnostmi